

paa Forsatningens Grund. Med de to Synspunkter for Die have vi forhandlet under den Betingelse, kun at stille Forslag bygget paa en streng og virkelig af alle anerkjendt Forstaaelse af Forsatningen og med det Maal at naae en saadan vedvarende Forstaaelse, der ikke blot kan sikre os nu at komme ind i rolige Tilstande, men ogsaa sikre os, at vi blive i rolige Tilstande; thi siden den Tid har der ikke været et roligt Dieblis her i Landet. For at naae det Maal altsaa have vi valgt den Wei, som Enhver, der vil se roligt og lidenskabsløst paa Forholdet eller i alt Fald paa lidenskabsløst, som det under al den politiske Strid, der er oppe for Tiden, er muligt, vil indrømme, at vi ere slaaede ind paa. Vi have nemlig begyndt med at slyde alt det til Side, som maatte medføre Misforstaaelse, eller om hvilket man kunde sige sig selv, at det ikke var muligt for Diebliffet at komme til Forstaaelse, og dermed mener jeg det personlige Spørgsmaal, hele Spørgsmaalet om Ministeriet. Vi sige: Det er Kongens Sag at vælge Ministeriet, det blande vi os ikke i. Og vi have ikke blot sagt det — ærede Medlemmer ere saa vant til at sige Ting, som man ikke tror, at de tro, at det gaar ligedan med os — men vi have vist det ved Handling. Jeg tror ikke, at nogen Opposition kunde vise det klarere, end vi have vist det, idet vi nemlig uden personlig Strid, uden Indblanding af personlige Spørgsmaal, have forhandlet baade Finantsloven og andre Love uden Hensyn til, hvad den nuværende Regjering har paa sin Samvittighed, og uden Hensyn til, at vi ikke have nogen Tro til denne Regjering's Dugtighed. Trods dette have vi, fordi vi vidste, hvilken Betydning det havde at faae det personlige Spørgsmaal bort, sagt: Lad os forhandle med denne Regjering, lad det hele personlige Spørgsmaal ligge, lad os blot tage fat paa Sagerne og i Forbindelse dermed fastholde det, der virkelig er Forligets Kjerne og Grundlag, Betingelsen for al fremtidig Forhandling og Grundlaget for Alt, hvad der skal udrettes her i Landet, nemlig Anerkjendelsen af Statsfaktorernes grundlovmæssige Ret — eller speciellere udtrykt, thi disse almindelige Ord ere ikke fire Skilling værd: vi forlange hver Faktors grundlovmæssige Ret, lovlige Ret, respekteret, ikke blot Regjeringens og Landsthingets, men

naturligvis ogsaa Folkethingets, og jeg vil for vort Bedkommende særlig sige Folkethingets; thi der er Ingen, der ikke respekterer de Andres Ret. Jeg tror ikke, at nogen uheldig Mand, Nogen, der ikke er gaaet fuldstændig op i Partiskjævel, Nogen, der virkelig vil have Fred og Ro heri Landet, vil kunne nægte, at her virkelig er givet Forligets praktiske Grundtræk, virkelig er givet Mulighed for en Forstaaelse, og jeg tror det saa meget mere, som jeg har været i det Tilfælde, at jeg har hørt en meget ivrig Ven af Ministeriet, en Hugsdagsmand — hans Navn skal jeg ikke nævne — ude paa et Bælgermøde, hvor han skulde forsvare Regjeringens Politis — jeg var selv til Stede — træde op og sige: Det, vi kæmpe mod, er Folkethingets Snevælde, det er det, at Folkethinget skal kunne knuse og slaa Alting ned, at Folkethinget alene skal have Lov til at bestemme baade Ministeriet, Lovene og det Hele. Og det, vi kæmpe for, det er, at Kongens og Landsthingets Ret ogsaa skal anerkjendes. Med andre Ord, sluttede han, der skal ikke komme Noget ud, som ikke Kongen og Landsthinget og Folkethinget ere enige om. — Det er naturligt, at han bitterlig har fortrudt, hvad han har sagt, thi Alt, hvad der er kommet ud i de senere Aar — ja jeg veed ikke, hvem der overhovedet er blevet enig om det, thi Landsthinget er ikke spurgt eller har i alt Fald ikke faaet Tid til at svare, fordi Landsthinget er altsaa grundigt, og Folkethinget er ikke blevet spurgt om Noget som helst. Det synes altsaa noget tyndt med Enigheden. Men ikke destomindre sagde denne brave og hæderlige Ven af Ministeriet dette. Og hvorfor? Fordi hans sunde og brave Natur talte igjennem ham, fordi han maatte sige, hvad han ansaa for fornuftigt og naturligt, fordi den sunde Fornuft, Samvittigheden selv — for at være høitidelig — tvang ham til at sige det, derfor sagde han det. Der kunne ærede Medlemmer se, hvor overordentlig vel truffet vort Forslag er. Vort Forslag er nemlig ikke anderledes, end at alle Mennesker, der ikke ere ganske særlig hidse op af den vildeste Fanatisme eller særlig indexercerede, ville sige, at det er det, vi ville. Jeg tror derfor, at, da Oppositionen gjorde det Tilbud, saa var den fuldt berettiget til at vente Imødekommenhed fra den anden Side.

Men hvad er sket? Der er sket det, at det Første, vi hørte, var et sandt Raab fra de Ministerielles Side, om, at Ministeriet offrede man ikke, Janen holdt man høit, aldrig svigtede man disse brave, udmærkede Mænd, der havde ført Landet ind i disse